

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שלמה קרעי

פ/25/176

הצעת חוק הפרטת תאגיד השידור הציבורי הישראלי, התשפ"ג–2022

- מטרת החוק
1. מטרתו של חוק זה להפריט את תאגיד השידור על ידי הפסקת מימון פעילותו מתקציב המדינה והעברת האחריות להפעלת שידורי הטלוויזיה שלו ושידורי הרדיו ברשת ב' לבעלות פרטית.
- הגדרות
2. בחוק זה –
- ”חוק הרשות השנייה” – חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש”ן–1990¹;
- ”מועצת הרשות השנייה” – כמשמעותה בסעיף 7 לחוק הרשות השנייה;
- ”תאגיד השידור” – כהגדרתו בחוק השידור הציבורי הישראלי, התשע”ד–2014²;
- ”השר” – שר התקשורת.
- פרק ב': הפרטת שידורי הטלוויזיה של תאגיד השידור הציבורי הישראלי**
- הגדרה – פרק ב'
3. בפרק זה, ”רישיון לשידורי טלוויזיה” – כהגדרתו בחוק הרשות השנייה.
- נכסי תאגיד השידור והתחייבויותיו
4. מועצת תאגיד השידור תעביר לידי השר, שר האוצר ומועצת הרשות השנייה רשימה של כל נכסי תאגיד השידור והתחייבויותיו, בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה; בסעיף זה, ”מועצת תאגיד השידור” – כמשמעותה בסעיף 9 לחוק השידור הציבורי הישראלי, התשע”ד–2014.

¹ ס”ח התש”ן, עמ' 59.
² ס”ח התשע”ד, עמ' 778.

5. מכרז לבחירת בעל רישיון להפעלת ערוצי הטלוויזיה של תאגיד השידור
- (א) בתוך שנה מיום קבלת הרשימה כאמור בסעיף 4, תפרסם מועצת הרשות השנייה מכרז לבחירת בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שיפעיל את שידורי הטלוויזיה בערוצים שבהם שידר תאגיד השידור ערב יום תחילתו של חוק זה (בפרק זה – המכרז); מועצת הרשות השנייה רשאית לפרסם מכרז לבחירת בעל רישיון אחד או כמה בעלי רישיונות.
- (ב) על המכרז יחולו הוראות לפי סימן ב' בפרק ג' לחוק הרשות השנייה.
- (ג) מועצת הרשות השנייה תודיע על החלטתה בדבר זוכה במכרז בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של המכרז; לא נבחר זוכה במכרז, יחולו הוראות סעיף 9.
6. שידורי בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה
- על בעל רישיון שייבחר במכרז ועל שידוריו יחולו ההוראות לפי חוק הרשות השנייה, ובכלל זה ההוראות לעניין סמכויות הרשות השנייה ותפקידיה; ואולם, השר רשאי לקבוע הקלות במחויבויות בעל הרישיון, שיחולו לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים מיום תחילתם של שידוריו, והכול כפי שיקבע השר כאמור; לעניין זה, "מחויבויות בעל הרישיון" – מחויבויות לפי חוק הרשות השנייה.
7. העברת נכסי תאגיד השידור לידי בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה
- נבחר בעל רישיון במכרז, יעמדו לרשותו כל נכסיו של תאגיד השידור והאפיקים שבהם שודרו שידורי הטלוויזיה של תאגיד השידור, בכפוף להוראות סעיף 8(ב).
8. ארכיון תאגיד השידור
- (א) בתום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, יעברו לבעלות המדינה ארכיון תאגיד השידור וכל זכויות הקניין הרוחני של תאגיד השידור, בלא תמורה.
- (ב) נבחר בעל רישיון במכרז, יעמוד הארכיון כאמור לרשות בעל הרישיון לצורך שידוריו.
9. הפסקת פעילותו של תאגיד השידור
- תאגיד השידור יחדל לקיים שידורים ויחדל מכל פעילות הקשורה לשידורים, בתום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה.
10. תקנות לעניין פירוק תאגיד השידור
- השר רשאי לקבוע הוראות לעניין פירוק תאגיד השידור.

פרק ג': שידורי הרדיו של תאגיד השידור הציבורי הישראלי – הפרטת שידורי רשת ב' והסדרת שידורי הרדיו הארצי

11. הגדרות – פרק ג' – בפרק זה –

"הודעת חסות" – ציון השתתפותו של גורם חוץ במימון מישדר, לרבות בדרך של ציון שמות מוצריו של המממן ותיאור מאפייניהם העיקריים, אך למעט תיאור איכותי או השוואתי שלהם;

"תשדיר שירות" – תשדיר מטעם גוף ציבורי שמטרתו מתן שירות לציבור, בין בדרך של מתן מידע והדרכה לגבי שירותים ציבוריים או לשם קידום של ענפים במשק, ובין בדרך של הכוונה או מתן ייעוץ בנושאים שבטובת הציבור, והכול בלא ציון שמו של יצרן מסוים.

12. הפסקת שידורי הרדיו של תאגיד השידור

בתום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה יופסקו כל שידורי הרדיו של תאגיד השידור, למעט שידורי תחנת הרדיו שבה שודרו ערב יום תחילתו של חוק זה שידורי תאגיד השידור ברשת ב' בתדר FM 95.5 (בפרק זה – שידורי רשת ב'), בכפוף להוראות סעיף 13(ד); שידורי רשת ב' יופעלו על ידי בעל רישיון לשידורי רדיו ארצי שייבחר לפי הוראות פרק זה.

13. מכרז לבחירת בעל רישיון לשידורי רדיו ארצי

(א) בתוך שנה מיום קבלת הרשימה כאמור בסעיף 4, תפרסם מועצת הרשות השנייה מכרז פומבי לבחירת בעל רישיון לשידורי רדיו ארצי שיפעיל את שידורי רשת ב' בשיטה האנלוגית בכיסוי ארצי.

(ב) על מכרז כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סימן ב' לפרק ג' לחוק הרשות השנייה, בשינויים המחויבים.

(ג) בעל הרישיון לשידורי רדיו ארצי יחל בשידוריו ביום הפסקת שידורי רשת ב'.

(ד) לא נבחר זוכה במכרז כאמור בסעיף קטן (ב) בתוך שישה חודשים מיום פרסום המכרז כאמור בסעיף קטן (א), יופסקו שידורי רשת ב'.

14. שידורי בעל הרישיון לשידורי רדיו ארצי

(א) מועצת הרשות השנייה תפקח באופן שוטף על בעל הרישיון לשידורי רדיו ארצי, ועל שידוריו יחולו ההוראות לפי חוק הרשות השנייה, החלות על בעל רישיון לשידור רדיו כהגדרתו בחוק האמור; ואולם, מועצת הרשות השנייה רשאית לקבוע בכללים הוראות שונות לעניין שידורי בעל הרישיון לשידורי רדיו ארצי, ובכלל זה סייגים לתחולת הוראות חוק הרשות השנייה החלות על בעל הרישיון ועל שידוריו כאמור.

(ב) בעל הרישיון לשידורי רדיו ארצי יהיה רשאי להשתמש במותג רשת ב'.

15. שידורי פרסומת, הודעות חסות ותשדירי שירות

בעל הרישיון לשידורי רדיו ארצי רשאי לכלול בשידוריו תשדירי פרסומת, הודעות חסות ותשדירי שירות, בכפוף לכללים שתקבע לעניין זה מועצת הרשות השנייה.

פרק ד': תיקונים עקיפים

16. ביטול חוק השידור 16. חוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד–2014 – בטל. הציבורי הישראלי

17. תיקון פקודת התעבורה³, סעיף 84 – בטל. התעבורה

פרק ה': ביצוע ותקנות

18. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, ובכלל זה לעניין הפסקת פעילותו של תאגיד השידור.

דברי הסבר

תאגיד השידור הציבורי הישראלי (להלן – תאגיד השידור) החל בשידוריו בשנת 2017 במקום רשות השידור, במסגרת רפורמה משמעותית בשידור הציבורי בישראל. במסגרת תאגיד השידור פועלים ערוצי טלוויזיה, תחנות רדיו ומערכת דיגיטל ענפה. אין ספק כי מדובר בשיפור משמעותי לעומת שידורי רשות השידור.

תקציב תאגיד השידור מורכב משני מקורות: תקציב ממשלתי קבוע בחוק וצמוד למדד, ותקציב המתבסס על גביית אגרת רדיו לרכב. תקציב זה עומד על סך של כ-800 מיליון שקלים. מדובר בסכום גבוה במיוחד, שאפילו המאמינים בחשיבותו של שידור ציבורי נפעמים מהיקפו.

בעידן של טלוויזיה רב-ערוצית, הנותנת התייחסות מגוונת ופרטנית לכל חלק באוכלוסייה, ובעידן של אינטרנט בנגישות גבוהה במיוחד, הטענה שנדרש שידור ציבורי כדי לתת מענה לרב תרבותיות הקיימת בישראל – אינה רלבנטית יותר. בנוסף, על אף תקציב גדול במיוחד, תאגיד השידור לא מציע תכנים רב-גוניים ייחודיים, ויעידו על כך אחוזי צפייה נמוכים במיוחד בתכניו.

יוזמי הצעת החוק סבורים, כי אין כל סיבה שאזרחי ישראל ימשיכו לממן מכיסם, במישרין באמצעות אגרת הרישוי ובעקיפין באמצעות תקציב ממשלתי נדיב, את השידור המיותר הזה.

מטרת הצעת החוק היא להגביר את התחרות בשוק התקשורת ולעודד שוק חופשי בתחום זה. ביטול השידור הציבורי בישראל, יהיה שלב ראשון בדרך למימוש מטרת אלה.

לפיכך, מוצע להפריט את שידורי הטלוויזיה ואת שידוריו רשת ב' ברדיו שמפעיל תאגיד השידור. לפי המוצע, מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו תפרסם מכרז לבחירת הגורם שיפעיל את שידורי הטלוויזיה של תאגיד השידור ויקבל רישיון לשידור טלוויזיה בהתאם להוראות חוק הרשות השנייה, התש"ן–1990. אם לא ייבחר בעל רישיון שיפעיל את ערוצי הטלוויזיה שהפעיל תאגיד השידור, מוצע לסגור את תאגיד השידור ולהעביר לבעלות המדינה את ארכיון התאגיד ואת זכויות הקניין בתכניו. בהתאם לכך, מוצע לבטל את חוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד–2014 (להלן – החוק), שכן גם אם ייבחר בעל רישיון שיפעיל את שידורי תאגיד השידור, יחולו על שידורים אלה הוראות חוק הרשות השנייה, כפי שחלות על הערוצים המסחריים ובכפוף לסמכות שר התקשורת לקבוע בתקנות הקלות

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

מסוימות במחויבויותיו של בעל הרישיון החדש, לתקופה קצובה.
נוסף על כך, מוצע להפסיק את שידורי הרדיו שמעביר היום תאגיד השידור, למעט שידורי הרדיו של רשת ב'. לפי המוצע, שידורי הרדיו של רשת ב' יופרטו, ומועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו תפרסם מכרז להפעלתם של שידורי אלה, כך שרשת ב' תהיה תחנת הרדיו הארצית הפרטית הראשונה. בדומה למכרז לבחירת בעל הרישיון שיפעיל את שידורי הטלוויזיה של תאגיד השידור, מוצע לקבוע כי אם לא ייבחר בעל רישיון לשידורי רדיו ארצי שיפעיל את שידורי רשת ב', יופסקו שידורים אלה.
מטבע הדברים, משיופסקו שידורי תאגיד השידור במתכונתם הנוכחית, יופסקו גם השידורים באינטרנט שמעביר היום בתאגיד.

כפועל יוצא מביטול החוק, ייפסק למעשה התקצוב הממשלתי לפעילות תאגיד השידור. בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 84 לפקודת התעבורה, המסדיר היום את העברת התוספת לאגרת רישוי רכב כחלק מתקציבו של תאגיד השידור.

יצוין כי ככל שיתקדמו הליכי חקיקתו של החוק המוצע, ייבחן הצורך בקביעת הסדרים מפורטים יותר ובתיקוני חקיקה נוספים המתחייבים מביטול תאגיד השידור והפרטת שידוריו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת שלמה קרעי (פ/149/24) ועל ידי חבר הכנסת ניר אורבך (פ/270/24).

הצעת החוק זהה לפ/270/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)